

Sanayi, Kalkınma, Makro Ekonomik Göstergeler, Yatırımlar, Sanayi, Enerji, Bölgesel Farklılıklar, Ar-Ge, Yenilikçilik ve KOBİ'ler Hakkında Eleştiri ve Görüşler...

10. KALKINMA PLANI'NIN ANALİZİ

Yarvuz Bayülken
Makine Yüksek Mühendisi

Giriş

Bu yazıda; büyük çapta mühendislik alanlarını kapsayan sanayi, kalkınma, bölgesel farklılıklar, makroekonomik göstergeler, yatırımlar, KOBİ'ler, Ar-Ge ve inovasyona ilişkin 10. Kalkınma Planı metinleri değerlendirilerek eleştirilmiş, görüş ve önerilerimiz ortaya konulmuştur.

Yazıda 10. Kalkınma Planı'nın sıra ve sunum düzenine uyularak, söz konusu alanlar için sayfa ve madde numaralarına atıfta bulunularak incelemeler yapılmıştır. Yine planda verilen tabloların analizi ile görüş ve öngörülerimiz belirtilmiştir.

Dünya Makroekonomik Göstergeleri

10. Kalkınma Planı, sayfa 19 ve Tablo 1'de yer alan makroekonomik göstergelerde; dünya GSYH büyüme oranlarını ile diğer makroekonomik gösterge öngörülleri verilmiştir. Buna göre: Dünya GSYH Artışı (Büyüme %si): 2014–2018 dönemi için ortalama yıllık artışları

- Gelişmiş ekonomiler %2,5
- Gelişmekte olan ekonomiler %6

Buradan görülmektedir ki gelişmiş ekonomilerde kriz öncesi (2002–2006) seviyesinde bir büyüme hızı beklenmektedir. Gelişmekte olanlarda ise kriz dönemi (2007–2013) seviyesine yakın bir gelişme görülmektedir.

Görüşümüz her iki ülkeler grubundan da büyüme oranlarının, bu rakamların altında kalacağı öngörüsünde odaklanmaktadır. Dünyadaki sosyal ve politik gelişmelerle işsizlik eğilimleri bu yaklaşımı desteklemektedir.

Dünya ticaret hacmi artışı %6,1 ile kriz öncesi seviyeden de düşük olup bu dönemde daha da hızlı bir düşüş yaşanabilir.

Dünya enflasyon oranı %3,8 kriz öncesi seviyenin aynısıdır.

Özellikle gelişmekte olan ülkelere Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerinde enflasyonun artma eğilimi izlediği gözlenmiştir.

Bütçe Açığı/GSYH	
Gelişmiş ekonomilerde	-%2,8
Gelişmekte olan ekonomi	%1,6
Kriz öncesi dönemdeki değerlere yakın olan gelişmişlerin bütçe açığı, gelişmekte olanlarda kriz döneminden de yüksektir.	
Borç Stoku / GSYH	
Gelişmiş ekonomilerde (Kriz döneminde olandan yüksek seviye)	%106,6
Gelişmekte olan ekonomiler (Kriz döneminin altındaki seviye)	%31,2
İşsizlik Oranı	
Gelişmiş ekonomiler (Kriz dönemindeki işsizlik seviyesi)	%7,4
Gelişmekte olan ekonomiler (Kriz döneminden yüksek seviye)	%11,3
(Gelişmekte olan ekonomilerin hesabı tarafımızdan yapılmıştır.)	

İşsizlik oranları ve bütçe açığı en önemli sorunlar arasında yer almaktadır. Ayrıca gelişmekte olan ülkelere sermaye akışı bu dönemde ivme kazanacaktır. Bu tablo yurtiçi kredi kaynak artışına, tasarruf oranları düşüşüne, rekabet gücü kaybına ve cari denge üzerinde baskılara neden olacaktır. Cari açık-larda artış görülebilir. Küresel finans sistemi istikrarsızlığı gelişmekte olanların aleyhine gelişebilir.

Plan Öncesi Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler

10. Kalkınma Planı sayfa 20–27 arasındaki görüşlerin incelenmesi ve değerlendirilmesi ile;

- Ülkemizde kişi başına milli gelir, 2012 yılında 786 milyar dolar toplam GSYH esas alınarak 10.504 dolar/kişi olarak verilmiştir. Bu durum AB–27 ülke ortalamasının %52,6'sına ulaşmıştır. Bu veri refah durumunun Avrupa'nın çok altında kaldığını göstermektedir.
- Enflasyon oranı plan öncesinde tek haneli olmakla birlikte kırılgan bir nitelik taşımaktadır. İthal mallarındaki artış enflasyonu artırabilecektir.
- Türkiye'ye sermaye girişleri genellikle hizmet sektöründe (bankacılık, sigortacılık, inşaat, ulaştırma, sağlık

vs.) oluyor. Tarım ve sanayide, doğrudan yabancı sermaye yaratımı düşük, krediler kısa ve orta vadeli.

• GSYH içindeki sektör üretimi payları:

Tarım / GSYH	%7,9
Sanayi / GSYH	%19,3
Hizmetler / GSYH	%72,8
Tarım ve sanayide düşüş, hizmetlerde artış var.	

• 2007–2012 yılları arasında (9. Plan) yukarıdaki üç sektörün yılda ortalama katma değer artışları %2,1; %3,7 ve %4,0 olarak belirlenmiştir. Sanayide düşük-orta ve orta teknolojiler egemen oluyor.

• 2007–2012 döneminde, büyümenin kaynağı, özel tüketim, ihracat ve sabit sermaye harcamaları olarak belirlenmiştir. Ancak sabit yatırımların artış hızı plan dönemi ortalama hedefinin altındadır. İhracatın ithalata bağımlılığı, büyümenin kaynaklarında ithalatı da bir kaynak olarak ortaya koymaktadır. Net ihracatın büyümeye katkısı, yıllık ortalama 0,3 puan olmuştur.

• Büyümenin kaynakları arasında yer alan toplam faktör verimliliği (TFV) artış hızı %–0,5 ile plan hedefinin altında kalmıştır.

• 2007–2012 döneminde işsizlik oranı yıllık ortalama %9,1 olarak belirlenmiş, ancak %14'e kadar çıkış olmuştur. Kronik işsizler de ele alınırsa bu oran daha yüksektir. Bu dönemde taşeronlaşmanın artışı ve fason imalatın etkisi ile iş güvenliği azalmış, iş kazaları artmış, çalışma saatleri limiti aşılmış ve saat başına ücretler düşmüştür.

• Yine plan döneminde (2007–2012);

–İthalat ihracattan hızlı artmıştır.

–Dış ticaret açığının GSYH'ye oranı yıllık ortalama %9,9; cari açığın GSYH'ye oranı ise 5,9 olmuştur. Dönem boyunca toplam cari açık 375 milyar doları bulmuştur. Yurtiçi tasarrufların düşük düzeyi bu olguyu önemli bir "ekonomik kırılganlık" haline getirmiştir.

• Dış borç stokunun dönem ortalamasının GSYH içindeki payı %41,2 olmuştur. Bu özel sektör kaynaklı borçlara iç kaynaklı kamu borçları eklendiğinde oran %63'ü bulmaktadır.

• Özelleştirmeler dönem boyunca, bütçe açığının düşük olmasında rol oynamış, yüksek vergilerin de bunda büyük etkisi olmuştur. Plan döneminde KİT'lerin ürettiği katma değer GSYH içindeki payı sürekli düşüş göstermiştir. Bu dönemin toplam özelleştirmeleri 20,3 milyar dolardır.

• Dokuzuncu Plan döneminde rekabet gücü göstergeleri ele alındığında;

–2007 yılında 155 ülke içinde 84'üncü

–2012 yılında 183 ülke içinde 71'inci sırada yer alınmıştır.

• 2007–2012 döneminde imalat sanayi üretim artışı, plan hedefinin altında, yıllık ortalama olarak %3,7 gerçekleşmiştir. KOBİ'lerde artış daha düşük (%2,4), büyük işletmelerde daha yüksek (%4,3) olmuştur. Bu durum KOBİ'lerin istenilen düzeyde verimlilik artışı sağlayamadığını göstermektedir. İmalat sanayiinde orta-düşük ve orta teknolojiler egemen olmuş; orta-yüksek ve yüksek teknolojilerin payı düşük kalmıştır.

• Üretim ve ihracatta yüksek katma değerli ve teknoloji yoğun bir yapı gerçekleştirilememiş, ara malı ithalatı bağımlılığı artarak sürmüştür.

• Ar-Ge'ye ayrılan kaynaklar dönem boyunca artırılmasına karşın Ar-Ge harcamalarının GSYH içindeki

payı 2007'de %0,67'den 2012'de %0,86'ya ancak çıkabilmiştir. Patent ve markalaşma oranları oldukça düşük kalmıştır.

• 2007–2012 döneminde KOBİ'lerin; istihdam ve katma değerdeki payı %3,5 düşmüş, yatırımlarda ise %4,5 artmıştır. KOBİ'lerin rekabet gücü, verimlilik, inovasyon ve Ar-Ge faaliyetleri ile büyüme kurumsallaşma ihtiyacı sürmektedir.

• Dokuzuncu Plan'da bölgesel kalkınma sağlayacak ve bölgesel farklılıkları azaltacak bir yatırım ve üretim hamlesi yapılamamıştır. Kalkınma ajansları tüm desteklere karşın, istihdam hacmini, rekabet gücünü, sanayi üretimini artıracak işsizliği düşürecek projeler geliştirip, hayata geçirememiştir. Altyapı destekleme projeleri, potansiyeli gerçekleştirilememiştir.

• Onuncu Kalkınma Planı, özellikle sanayi sektöründe katma değer artışı sağlayabilecek bir dönüşümü yapacak ve sürdürülebilir bir büyüme hızına ulaşabilecek yapıyı kurmak zorundadır. Bunun için de asgari %4,5 civarında bir yıllık ortalama büyüme hızını sağlamak gerekir. (Sayfa 27)

• Dokuzuncu Plan döneminde enerji tüketimindeki artış, beklenenin altında kalmıştır. 2007–2012 döneminde birincil enerji tüketimi %2,9, elektrik enerjisi tüketimi %5,6 artmıştır. Yine aynı plan döneminde enerji sektöründe kamu kuruluşlarındaki üretim ve dağıtım varlıkları özelleştirilerek özel sektöre aktarılmıştır. Aşağıdaki tablo kamunun elindeki enerji sektörünün özele devredildiğini göstermektedir. Bu tabloda; elektrik enerjisi kurulu güç, üretim ve dağıtımında özel sektörün payları 2006 ve 2012 yılları için kıyaslamalı olarak verilmiştir.

Toplam kurulu güç içindeki payı; 2006 yılında %41,5 iken 2012'de %56,6'ya yükselmiştir. Toplam elektrik enerjisi üretimi içindeki payı; 2006 yılında %51,9 iken; 2012'de %62'ye yükselmiştir. Toplam elektrik enerjisi dağıtımı içindeki payı; 2006 yılında %55,9 iken 2012'de %92'ye çıkmıştır.

Kamu İşletmeciliği

Dokuzuncu Plan döneminde kamu; petro-kimya, tuz, tütün sektörlerinden tamamen çekilmiştir. Elektrik dağıtım, doğalgaz dağıtım, imalat sanayi, limanlar, telekomünikasyon, bankacılık, denizyolu ve havaya taşımacılığında önemli oranda özelleştirmeler yapılmıştır.

KİT'lerin ürettiği katma değer payı 2006'da %1 iken 2012'de %1,3'e gerilemiştir. KİT'lerin cirosunun GSYH'de payı 2012 itibarıyla %8,3 olmaktadır. 2007–2013 arasında 15,7 milyar sermaye transfer yapılan KİT'ler, Hazine'ye 5,4 milyar temettü ve hasılat payı bırakmıştır. KİT'lere ilişkin olarak Dokuzuncu Plan'da Stratejik Plan anlayışına geçilmiş olup, yeniden yapılanma ihtiyacı yine gündeme gelmiştir.

KİT'lere ilişkin 10. Plan gelişme ve hedef öngörüsü aşağıda çıkarılmıştır. (GSYH'ye oran, %)

	2008	2018
Toplam Katma Değer	1,0	0,8
Satış Hâsılatı	8,3	3,8
Sermaye Transferi	0,6	0,2
Yatırım	0,5	0,4
Borçlanma Gereği	0,2	0,3

Politikalar'da KİT'lerin yapılandırılması, Ar-Ge faaliyetlerini artırması, özelleştirmeler ve tasfiyelerden söz edilmektedir, özetle kamu işletmeleri KİT'ler tamamen gözden çıkarılmıştır.

Yatırım Politikaları ve Kamu

Dokuzuncu Plan'da bölgeler arası gelişmişlik faaliyetlerinin azaltılması için eğitim, sağlık, teknolojik araştırma, ulaştırma, sulama, içme suyu ve bilgi iletişim için altyapı yatırımlarına ağırlık verilmiştir. Sabit sermaye kamu yatırımlarının GSYH içindeki payı (%) dönemler itibarıyla;

2006	2012	2013
3,8	4,2	4,5

Başlı %37,4'le ulaştırma yatırımları çekmektedir. Enerji %7,3, eğitim %12,3, tarım %10,2 pay almaktadır. İmalatın payı yalnızca %1'dir.

Toplam kamu sabit sermaye yatırımlarında gelişme ve hedefler ele alındığında (Tablo 18, Sayfa 92)

	9. Plan Dönemi (2007-2013)		10. Plan Dönemi (2014-2018)	
	(Milyar TL)	(%Pay)	(Milyar TL)	(%Pay)
İmalat	3,8	1,0	3,7	0,9
Enerji	28,6	7,3	15,0	3,6
Tarım	39,9	10,2	50,1	12,0
Madencilik	8,5	2,2	12,5	3,0
Ulaştırma	146,1	37,4	141,9	34,0
Diğerleri	164,1	42,1	193,6	46,5
TOPLAM	391,0	100,0	417,4	100,0

10. Plan döneminde de aynı esaslarla kamu, üretken olmayan alanlara yatırımları planlamaktadır.

Doğalgaz hattı 2012 yılında 12.290 km, 72 il merkezi BOTAS'ın Batı Hattı gaz kontratı 4 milyar m³'lük bölümü özel sektöre devredilmiştir. İthal etme izni de 6 milyar m³ olup, tamamı özel sektöre ait 10 milyar m³'lük doğalgaz hacmi vardır.

Yeni yerli kömür sahaları elektrik üretimi amacıyla özel sektöre açılmış, Afşin-Elbistan linyit yatakları için BAE ile ikili işbirliği anlaşması yapılmıştır.

Akkuyu Nükleer Güç Santrali (4.800 MW) Rusya'ya, Sinop Nükleer Güç Santrali (4.480 MW) Japonya'ya ihale edilmiştir.

Enerji Verimliliği Strateji Belgesi ile 2012-2023 döneminde enerji yoğunluğunun en az %20 azaltılması hedeflenmiştir.

Türkiye'nin enerji arzındaki dışa bağımlılığı önemli ölçüde devam etmektedir.

Rekabetçi ve ülke çıkarlarına uygun bir enerji sistemi için;

- Yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması
- Nükleer enerji santrallerinin kurulmaması
- Enerji yoğunluğunun azaltılması

planlanmalıdır.

Özel Sektör Yatırımları

Özel sektör sabit sermaye yatırımları yılda ortalama %2 artış göstermiş, ancak buna rağmen 2006 yılında GSYH içindeki payı %18,9 iken 2012 yılında %16,4 düşmüştür.

Doğrudan yabancı sermaye girişi, 2007-2012 döneminde 73,3 milyar dolar olmuştur. Burada imalat yatırımları %8

Onuncu Plan Enerji Sektöründeki Gelişmeler

	2006	2012	2013	2018
Birincil enerji Talebi (BTPE)	99.542	119.302	123.600	154.000
Elektrik Enerjisi Talebi (GWh)	174.637	241.949	255.000	341.000
Kişi Başı Birincil Enerji Tüketimi (TEP/Kişi)	1,44	1,59	1,62	1,92
Kişi Başı Elektrik Enerjisi Tüketimi (kWh/Kişi)	2.517	3.231	3.351	4.241
Doğalgazın Elektrik Üretimindeki Payı (%)	45,8	43,2	43,0	41,0
Yenilenebilir Kaynakların Payı (%)	25,3	27,0	27,7	29,0
Elektrik Kurulu Güç (MW)	40.565	57.058	58.500	78.000
Enerji Yoğunluğu (TEP/1000\$)	0,288	0,276	0,272	0,243

pay olarak 5,9 milyar dolarda kalmıştır. Doğrudan satın almalar ve ortaklıklar dışında, yabancı sermaye yeni imalat yatırımları 1,2 milyar dolarda kalmıştır.

Onuncu Plan döneminde saptanan hedeflere bakıldığında, yeni yatırım ve ek üretim kapasitesi oluşturacak alanlara yönlendirme söz konusudur. Cari açığın da sürdürülebilir bir düzeyde kalması amaçlanmıştır. Sonuçta katma değeri yüksek ve teknoloji yoğunluklu yatırımlar yine rafta kalacaktır.

2018'de özel sektör sabit sermaye yatırımlarının GSYH içindeki oranı %19,3 olarak öngörülmektedir. Yine Plan döneminde doğrudan yabancı sermaye girişinin GSYH'deki payı yıllık ortalama %2 olarak saptanmıştır.

Politikalarda ithal girdilerin stratejik ürün ve sektörlerde yerleştirilmesi özendirilecek, yatırımlara arsa tahsisi, teşvik artışı ve ticari kolaylıklar vs. sağlanacaktır. Kalkınma ajanslarına da il bazında yatırım desteği için faaliyet alanı sağlanacaktır. Böylece bu plandaki politikalar da 9. Plan'dan farklı olmamakta, yapısal bir değişim söz konusu olmamaktadır.

Ar-Ge ve Yenilik Politikaları

Dokuzuncu Plan'da Ar-Ge harcamalarının GSYH'deki payı saptanan hedefe ulaşamadı. 2006'da %0,67'den 2012'de %0,86'ya çıkarılabildi. Plan hedefindeki %2, gerçekleşmede AB ortalaması %1,9'un çok altında kaldı. (Sayfa 06-100)

Onuncu Plan hedeflerinde ise Ar-Ge göstergeleri aşağıdaki gibi saptanmıştır. (2018 Yılı)

Ar-Ge Harcamalarının	2018	2012
GSYH'ye oranı (%)	1,8	0,86
Ar-Ge'de Özel Sektör Payı (%)	60,0	45,0
Tam Zamanlı AR-GE Personeli (bin kişi)	120,0	96,0
Tam Zamanlı Araştırmacı Sayısı (bin kişi)	176,0	77,0
Ar-Ge Personelinde Özel Sektör Payı (%)	60,0	50,0

Ancak bu değerlere ulaşılması için teknik altyapı, üniversite-sanayi işbirliği ve özendirme politikaları yeniden saptanmalı ve düzenlenmelidir. Nitekim 2012 değeriyle kıyaslandığında önemli bir yeniden yapılanma söz konusudur.

Enerji Politikaları

Plandaki Enerji Politikaları ile ilgili hedef ve öngörüler ile bunlara karşı görüşlerimiz aşağıda belirtilmiştir.

- Kamu sektörü enerjide düzenleyici ve denetleyici olacaktır. Özel sektöre destek vererek arz güvenliğini sağlayacak ve piyasanın sağlıklı işleyişine katkıda bulunacaktır. Bu durumda denetim ve fiyat istikrarı kalkacaktır.
- Kamu sektörü enerji üretim tesislerinin ve dağıtım varlıklarının tamamen özelleştirilmesi tamamlanacaktır. Özelleştirmeler dışında kalan üretim, iletim ve toptan satış faaliyetleri sürdürülecektir. Piyasa ekonomisi tüm acımasızlığı ile halkın sırtına yüklenecektir.
- Birincil enerji kaynaklarında dengeli bir kaynak çeşitlendirilmesi, ithal ülke farklılaştırmasına gidilecektir. Yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının payı yükselecektir. 2006'da %25,3 iken 2018'de %29 olan pay HES'leri, güneş-rüzgar enerjisini kapsamaktadır. Çözüm ulusal çıkarılardan yana değildir.

• Kamuda kalacak elektrik iletiminde yatırımlar sistemin güvenliğini koruyacak şekilde sürdürülecek, yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanan enerjinin şebekeye entegrasyonu, sistemin güvenliğini bozmadan yatırımlar ile sağlanacaktır. Bu politika gerçek dışı bir yaklaşımı ortaya koymaktadır.

• Petrol ve doğalgazda olağanüstü arz stokları yeterli düzeyde oluşturularak, doğalgaz iletim ve dağıtım ağı ülke sathına genişletilecektir. Petrol ve doğalgaz birincil enerjide yine başı çekmektedir.

• Akkuyu Nükleer Santrali ilk ünitesi 10. Plan döneminde büyük ölçüde tamamlanacak, Sinop'ta ikinci ünitenin inşasına başlanacaktır. Nükleer enerji de birincil kaynaklar arasına girmekte, güvenlik azalmaktadır.

• Nükleer enerji alanında hukuki ve kurumsal altyapı güçlendirilecektir. Ayrıca güvenlik için düzenleme ve denetleme sistemi oluşturulacaktır. Bu konudaki yatırımların devam edeceği sinyali verilmektedir.

• Radyoaktif atıkların depolanması, yönetimi, etkisizleştirilmesi politikaları özel önem verilerek düzenlenecek, ülkede söz konusu teknolojide yetkinlik kazanılacaktır. Böylece yüksek maliyetli yatırımlar söz konusu olmaktadır.

• Yerli kömür kaynakları özel sektör eliyle verimli ve çevre dostu teknolojiler kullanılarak elektrik enerjisine dönüştürülecektir. Mevcut santraller için önlemler ve yeniler için "çevre dostu" teknolojilerin maliyeti dikkate alınmamaktadır.

• Enerji verimliliği stratejisi etkin bir biçimde uygulanacak ve enerjinin tüm sektörlerde verimli bir şekilde kullanımı sağlanacaktır. Kamudaki termik santral ve HES'lerin rehabilitasyonu tamamlanacak, elektrikte kayıp-kaçak oranları en alt düzeye indirilecektir. Mevzuat düzenleme ve yaptırımlar yeterli değildir.

• Enerji sektöründe hızlı ve etkin bir piyasa gözetimi ve denetimi sağlanacaktır. Enerji borsası oluşumu tamamlanacak ve sağlıklı işlemesi temin edilecektir. Yine enerji maliyetinin yükselmesi söz konusudur.

• Türkiye'nin mevcut jeostratejik konumu nedeniyle enerji üreticisi ve tüketicisi ülkeler arasında transit ve terminal ülke olunması sağlanacaktır. Hayalci bir uygulama ve strateji olarak görülmektedir.

• Avrupa'ya gaz satışında ve iletiminde aktif bir rol üstlenilecek, komşu ülkelerde elektrik ticareti kapasitesinin artırılmasına yönelik altyapı oluşturulacaktır. İddialı bir uygulama olarak görünmekte ve gerçekleşmesi zor bir öngörü olarak göze çarpmaktadır.

İmalat Sanayiinde Dönüşüm

Dokuzuncu Plan'da sanayi üretim, istihdam ve katma değerleri aşağıda gösterilmiştir. (Sayfa 99-100)

	2007-2012 Ortalama Değeri %	2007 %	2012 %
İmalat Sanayi Üretim Artışı (Yıllık ortalama)	3,7		
İmalat Sanayi İstihdam Artışı (Yıllık ortalama)	1,5		
İmalat Sanayi/GSYH		19,2	15,6
İmalat Sanayi Katma Değeri/Üretim		20,1	18,5
• Orta teknolojili sektörlerde üretim daha yüksek • Yüksek teknolojili sektörlerde üretim daha düşük • Katma değer içinde üretimin payı düşük.			

İmalat Sanayi Gelişme Hedefleri (2006–2018)

	2006	2012	2013	2018
İmalat Sanayi /GSYH (Cari Fiyat, %)	17,2	15,6	15,5	16,5
İmalat Sanayi İhracatı (Milyar \$)	79,6	129,9	144,1	257,1
İleri Teknoloji Sektörlerin İmalat Sanayi İhracatında Payı (%)	5,6	3,7	3,7	5,5
Orta-Yüksek Teknoloji Sektörlerin İmalat Sanayi İhracatındaki Payı (%)	30,8	31,4	31,4	32,1
Türkiye Üçlü Patent Başvurusu	14	35	63	167
Sanayide Verimlilik Artışı (%)	1,2	0,9	0,8	1,9

İmalat sanayinde doğrudan yabancı sermaye yatırımları 2007-2010'da azalış, 2011-2012'de yeniden artış göstermiş olup, 2007-2012 döneminde toplam 5,9 milyar dolar olmuştur.

İmalat sanayinin bölgesel dağılımında dengesizlik sürmektedir. Marmara Bölgesi dışında yatırım ve üretim kapasitesi artırılmalıdır.

Onuncu Plan'da hedeflerinde; Türkiye'nin uluslararası rekabet gücü ve dünya ihracatındaki payı artırılmalı ve imalat sanayinde dönüşüm gerçekleştirilerek yüksek katma değerli yapı ve ileri teknoloji sektörlerinin pay artışı gerçekleştirilmelidir.

Görüldüğü gibi sanayinin GSYH'deki payı düşmüş, ileri teknoloji sektörlerin ihracattaki oranı düşük kalmış, orta-yüksek teknolojilerde ihracattaki pay ancak korunabilmiştir. Patent başvuruları ve verimlilik artışları düşüktür.

Sektörel hedef ve politikalarda; kimya sanayi, petrokimya, plastik, kompozit ve ileri malzemelerde yeni yatırımlar için uygun yer tahsis ile kimya parklarının kuruluşu öngörülmektedir.

İlaç sanayinde ihracatı arttıran, Ar-Ge ile bütünleşmiş, daha yüksek katma değerli ilaçlar üreten rekabetçi bir yapı özendirilmektedir.

Tekstilde daha yüksek katma değer yaratan markalar ve tasarımlarla çevreye duyarlı pazarlamada etkin bir yapı dönüşümü söz konusudur.

Mobilya'da tasarım ve markalaşma, modern üretim teknikleri, toprağa dayalı sanayide yerli kaynaklardan refrakter malzeme ve ileri seramik ürünleri üretecek yatırımlar öngörülmektedir.

Ana metal sanayinde sürdürülebilir ve güvenli girdi tedariği, demir-çelik sektöründe yüksek katma değerli ürünler (paslanmaz çelik, vasıflı çelik, yapısal çelik, dikişsiz boru gibi) teşvik edilmektedir.

Elektronik sektöründe yeni teknolojiler ile savunma sanayi, otomotiv sanayi, haberleşme elektroniklerine yönelik çözümler desteklenmektedir.

Tıbbi cihaz ve malzemede bu bağlamda ihracata yönelik yatırımlarla desteklenecek; makine sektöründe siparişe dayalı, kaliteli ve yüksek performanslı imalat için inovatif ürünler ve satış sonrası hizmetler ele alınacaktır. Bu politikalar hangi araçlar, sermaye ve yatırımlarla özendirilecek, bunlar belirlenmemiştir.

Girişimcilik ve Kobi'ler

Burada KOBİ'lerin 2012 itibarıyla bir yapısal analizi çıkarılmıştır:

2012'de (%) Paylar	
Çalışanların Oranı	99,9
İstihdamın Payı	76,0
Katma Değer Payı	54,0
Yatırımların Oranı	50,0
Üretimin Payı	56,0
Banka Kredileri Payı	25,0
İhracat İçindeki Payı	6,0
Küresel Rekabet Endeksi	144 ülke arasında 62. Sıra
Girişim Sermayesinde	144 ülkede 73. Sıra

Girişimcilik ve KOBİ'lerde Gelişme ve Hedefler aşağıdaki tabloda belirlenmiştir.

Görüldüğü KOBİ'lerde ciddi yapılandırma ve Ar-Ge, inovasyon faaliyetine ihtiyaç vardır.

Öncelikle sanayinin taşeronlaşmadan kurtulması, GSYH'deki payının artırılması, yüksek katma değerli ürün yaratması için zorunludur.

	2006	2012	2013	2018
Yeni Kurulan Şirket (bin)	53	39	50	75
KOBİ'lerin (20-249 kişi) Toplamdaki Oranı (%)	-1,7	2,4	3,0	4,0
OSB'lerdeki İşletme Sayısı	35.000	41.000	45.000	65.000
Tamamlanan OSB Sayısı	130	153	160	200
KOBİ'lerin İhracatı (Bin)	50	90	100	150
İhracat Yapan KOBİ (Bin)	44	50	52	60
KOBİ'lerin AR-GE Payı (%)	10,0	14,9	17,0	20,0
Teknoloji Geliştirme Bölgesi Girişim Sayısı	604	2.174	2.500	4.000